

Gărzile Patriotice

Gărzile patriotice au fost reînființate în anul 1968 la solicitarea lui Nicolae Ceaușescu în urma invaziei trupelor Pactului de la Varșovia în Cehoslovacia. Scopul inițial al gărzilor patriotice a fost acela de a crea o linie de apărare împotriva amenințării unei invazii. La data de 4 septembrie 1968 a fost emis Decretul nr. 765 privind constituirea, organizarea și functionarea garzilor patriotice.¹

Gărzile patriotice se aflau sub conducerea directă a P.C.R. și erau pregătite de M.Ap.N. cu care colaborau în mod regulat. A fost realizat un comandament de Stat Major General la nivel național, structura fiind extinsă la nivel județean, local și până în întreprinderi și alte unități de stat. Participarea în aceste formațiuni paramilitare a devenit obligatorie, chiar și tinerii fiind pregătiți în cadrul programului de Pregătire a Tineretului pentru Apărarea Patriei² (P.T.A.P).

Din 1981 prin Decretul nr.61/25.03.1981 pentru modificarea Decretului nr.678/1969 privind regimul de pază a frontierei de stat, s-a decis ca gărzile patriotice să participe la apărarea frontierei de stat alături de trupele de grănicerie ca grupe de sprijin.

La nivelul întregii țări în anul 1989, gărzile patriotice aveau circa 700.000 de luptători.

Gărzile patriotice în anul 1989.

La nivelul județului Timiș conducerea Statului Major al Gărzilor Patriotice era alcătuită din:

lt.-col. Petrea Ioan Cristea – șef al statului major

lt.-col. Bădărău – locțiitor al șefului de stat major

lt.-col Partenie Ion - instructor

Efectivele gărzilor patriotice au fost solicitate de către Radu Bălan încă din seara de 16 decembrie, iar la nivelul Comitetului Municipal al P.C.R. de către primarul Moș. Au fost trimiși aproximativ 100 de luptători la comitetul județean de partid, 100 de luptători la comitetul municipal³, alte patrule fiind trimise în diferite zone ale orașului care erau considerate „fierbinți”. Alți 25 de luptători au fost trimiși ca grupe de sprijin pentru miliție.⁴

---

¹ Acest decret a devenit Legea nr. 39/1968

² P.T.A.P.- ul a fost înființat în baza Legii nr. 33 din 15.11 1968, publicat în B.Of. nr. 149/15.11.1968.

³ Procesul de la Timișoara, volumul IV, pg. 1678

⁴ Idem, pg. 1687

Acțiunea 20.000

Este important de menționat operațiunea 20.000, prin care se încerca realizarea unei contrademonstrații în centrul Timișoarei. Această operațiune vastă consta în aducerea a circa 20.000 de luptători din Gărzile Patriotice din județele Dolj, Olt și Vâlcea la Timișoara cu misiunea de a restabili ordinea și disciplina în oraș. Operațiunea a fost hotărâtă de Elena Ceaușescu și Emil Bobu și coordonată de la București de către Ion Dincă fost vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și de către colonelul Pîrcălăbescu Cornel fost șef al Statului Major al Gărzilor Patriotice din C.C. al P.C.R.

Acțiunea a fost demarată în seara zilei de 20 decembrie, între orele 20,00-21,00. Comitetele județene de partid din județele Dolj, Olt și Vâlcea au fost anunțate că trebuie să mobilizeze luptătorii Gărzilor Patriotice pentru deplasarea la Timișoara.

În județul Olt în urma ordinului de a fi pregătiți 6.000 de luptători⁵ și confecționarea unor bastoane de lemn pe plan local, s-a reușit mobilizarea lor din localitățile Balș, Caracal, Corabia și Slatina. Trupele au fost comandate de Comănescu Ion, secretar pe probleme organizatorice la Comitetul Județean de Partid Olt și de către maior Dogaru Dumitru șeful Gărzilor Patriotice Olt.

Conform raportului dat de maior Dogaru la întoarcerea din Timișoara, luptătorii ajunși acolo s-au solidarizat cu demonstrații, primind gratuit alimente și țigări. O parte din luptători, la îndemnul demonstrațiilor s-au deplasat în Piața Operei.⁶

În județul Dolj în data de 20 decembrie s-a primit ordin de la Pârcălăbescu mobilizarea a 10.000 de luptători de la Craiova și 4.000 de la Filiași. Au fost mobilizați 6.950 de muncitorii din schimburile 2 și 3 din întreprinderile craiovene. Prima garnitură de tren a plecat din Gara Craiova la ora 0,45, luptătorii fiind comandați de colonel Mihalcea Ion, șeful Statului Major al Gărzilor Patriotice Dolj. Ajunși în Gara de Est Timișoara, au fost întâmpinați de manifestați, în urma discuțiilor luptătorii solidarizându-se cu timișorenii. Trei autobuze cu luptători din Dolj au plecat în centrul orașului pentru a înțelege ce se întâmplă în Timișoara.⁷

În județul Vâlcea, secretarul pe probleme organizatorice al Comitetului Județean de Partid Vâlcea Bivol Manole, a primit ordin de la Dincă Ion pentru mobilizarea a 6.000 de

---

⁵ Ordin de zi nr. 298 din 20.12.1989, semnat de șeful Statului Major al Gărzilor Patriotice Olt

⁶ Ordin de zi nr. 300 din 22.12.1989.

⁷ Procesul –verbal întocmit la data de 12 ianuarie 1990 de către colonel Moraru Florea procuror șef la Procuratura Militară Craiova.

luptători care să se dotați cu bastoane de lemn sau cauciuc.⁸ Au fost mobilizați luptători din Râmnicu-Vâlcea, Drăgășani, Băbeni, Călimănești și Brezoi. La Combinatul de Prelucrare a Lemnului Vâlcea au fost confecționate 4.000 de bastoane iar la I.F.E.T. 2.000 de bucăți.

La orele 23,50 în stația C.F.R. Vâlcea au fost pregătite 4 garnituri de tren cu destinația Timișoara. Sub comanda colonelului Tudor Ion, șeful Statului Major al Gărzilor Patriotice Vâlcea au fost îmbarcați 4.418 de luptători. Trenurile au ajuns până în localitatea Șagu județul Arad, pe drum la mai multe vagoane fiind sparte geamurile cu pietre de către cei care știau destinația lor.⁹ În final s-a primit ordin ca aceste trenuri să se reîntoarcă la Râmnicu-Vâlcea.

---

⁸ Declarația lui Bivolaru Manole din 23 ianuarie 1990

⁹ Declarația lui Tudor Ioan din 23 ianuarie 1990